

Saloanele petersburgheze aplaudau versurile rustice, peisajele policrome, imaginile vii, proaspete, mirosind discret a izbă și tămâie, dar îl tratau totuși pe Esenin de sus, ca pe un "wunderkind" fermecător, mirându-se condescendent ori de câte ori noul poet pretindea să ocupe un loc egal cu alții în republica muzelor. Iată de ce în creația poetului perioada aceasta e evocată mai ales ca una de luptă. În poezia *Drumul meu* (scrisă în 1925), ca o replică la mormăiala morocănoasă a bunicului care nu pricepe ce foloase pot fi extrase din născocirea versurilor, admitînd doar „ну, а если тянет—пиши про розь/но больше про кобыл”¹, Esenin arată, sfidător și scandalos, cum s-a folosit de acest sfat în înfruntarea lui cu „beaumontul” petersburghez :

Посмотрим —
Кто кого возьмет!
И вот в стихах моих
Забила
В салонный вылощенный
Сброд
Мочой рязанская кобыла ².

Totodată viața personală a poetului continua să fie dezordonată și precară. În fața primejdiei de a fi trimis pe front e nevoit în cele din urmă să dezerteze, refugiindu-se din nou la Konstantinovo, de unde îl vor scoate abia evenimentele revoluționare. Începe ceea ce am putea numi perioada entuziastă în viața lui Esenin. A spune că autorul Inoniei a scris despre revoluție ar fi, într-un fel, inexact. Revoluția a irupt în creația poetului, firesc și inexorabil, cum se transformau și pînă atunci în efluvii lirice toate întâmplările vieții sale. Cînd în 1924 Esenin scria, într-una din autobiografiile, că „înainte de toate eu iubesc reliefaarea organicului. Arta pentru mine nu constă în ingeniozitatea dantelărilor, ci reprezintă cuvîntul cel mai necesar al acelei limbi prin care vreau să mă exprim pe mine însumi”³, — el dădea și definiția cea mai exactă a propriei sale creații poetice. Esenin n-a fost și nu putea fi revoluționar în sensul propriu al cuvîntului. În poeziile din ultimii ani ai vieții el revine nu o dată, cu umor amar, asupra încercărilor sale zadarnice de a-l studia pe Marx (И вот сестра разводит, / раскрыв, как библию, пузатый «Капитал», / О Марксе, / Энгельсе . . . / Ни при какой погоде / я этих книг конечно, не читал. / И мне смешно, / как шустрая девчонка / меня во всем за шиворот берет.)⁴ însă revoluția el a simțit-o cu toată frenezia sufletului său neîmpăcat și a receptat-o ca pe o poruncă aspră și definitivă a poporului căruia îi aparținea. Aproape tot ce scria Esenin în acei ani era revoluționar, însă exploziile de ură și de dezlănțuire clocoțitoare a maselor el le filtra prin eul său sensibil. În ce măsură Esenin se simțea atunci contopit cu viața poporului se vede și din următorul episod, relatat de un prieten al său, poetul Lev Povițki: Într-o zi, în vara

¹ Dar dacă te trage totuși / scrie despre seară / dar și mai virtos despre iepe.

² Să vedem — / care pe care / și iată cum din versurile mele / a țîșnit / în adunătura / lustruită a saloanelor / urina iepei din Riazan.

³ *Ed. cit.*, vol. V, p. 18.

⁴ Și iată sora începe să mă prelucreze, / deschizînd ca pe o bibliu burtosul "Capital", / despre Marx / Engels... / De bună seamă / nici sub soare, nici pe ploaie / eu n-am citit cărți de-acestea / Și-mi vine să rîd / Cum mă face praf / fetișcana cea isteță.